

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział I. Teoretyczne inspiracje badań własnych	9
1. Poczucie humoru	9
1.1. Zagadnienia terminologiczne	9
1.2. Teorie humoru	14
1.2.1. Teorie psychodynamiczne	15
1.2.1.1. Teoria wyzwolenia energii	15
1.2.1.2. Teorie dyspozycji	19
1.2.1.3. Teoria błędnej atrybucji	21
1.2.2. Teorie kognitywne	22
1.2.2.1. Teoria rozwiązania niespójności	22
1.2.2.2. Teoria mistrzostwa poznawczego	31
1.2.2.3. Teoria ulgi w napięciu	33
1.3. Funkcje poczucia humoru w osobowości i życiu społecznym – przegląd badań	36
1.3.1. Humor w służbie ego	37
1.3.2. Humor agresywny	43
1.3.3. Humor afiliacyjny	46
1.3.4. Humor masochistyczny	48
1.3.5. Inne funkcje humoru	51
2. Teoria wielogłosowego JA Hermansa	60
2.1. Źródła inspiracji Hermansa	60
2.1.1 Teoria JA Jamesa	60
2.1.2. Bachtina koncepcja powieści polifonicznej	61
2.1.3. Łuk intencjonalny Merleau-Ponty'ego	63

2.2. Teoria wielogłosowego JA	63
2.2.1. Struktura dialogowego JA	64
2.2.2. Społeczna natura JA	68
2.2.3. Przestrzenność i czas	70
2.2.4. Innowacja w JA	72
2.2.5. Polifoniczność dialogowego JA	74
2.2.6. Metapozycja	77
2.2.7. Strukturalne aspekty zdrowego JA	80
2.3. Teoria wartościowania Hermansa	82
2.3.1. JA jako zorganizowany proces wartościowania	82
2.3.2. Motywy i typy wartościowań	83
3. Dystans – pomost pomiędzy dialogowym JA a poczuciem humoru	86
3.1. Humor jako metapoziom poznania	87
3.2. Śmiech jako „granica” ludzkiego zachowania – koncepcja Plessnera	91
3.3. Komizm w Bachtinowskiej koncepcji powieści polifonicznej	95
3.4. Wyniki badań empirycznych dotyczące humorystycznej perspektywy	98

Rozdział II. Projekt badań własnych: poczucie humoru jako punkt widzenia

1. Pozycja „ja jako komik” – model teoretyczny	106
2. Pytania badawcze	109
3. Metody badawcze	113
3.1. Metoda Konfrontacji z Sobą	113
3.1.1. Konstrukcja Metody Konfrontacji z Sobą	114
3.1.2. Procedura eksperymentalna	117
3.2. Kwestionariusz Stylów Humoru	120
3.3. Inwentarz Stanu i Cechy Wesołości (STCI)	123
3.3.1. W kierunku opracowania STCI -T	125
3.3.2. Aspekty aplikacyjne metody	129
3.4. Inwentarz osobowości NEO-PI-R	130
4. Charakterystyka osób badanych i sposobu przeprowadzenia badań	139

Rozdział III. Analiza wyników badań własnych 143

1. Analiza jakościowa przewartościowania zdarzeń z humorystycznego punktu widzenia 143
2. Wskaźniki afektywne wartościowań a wyniki w skalach kwestionariuszy humoru i osobowości 160
 - 2.1. Wskaźniki afektywne wartościowań a temperamentalne cechy wesołości 161
 - 2.2. Wskaźniki afektywne wartościowań zdarzeń humorystycznych i przewartościowanych z humorystycznego punktu widzenia 164
 - 2.3. Wskaźniki afektywne wartościowań a style humoru 168
 - 2.4. Wskaźniki afektywne wartościowań a cechy osobowości 170
 - 2.5. Korelacje skal kwestionariuszy humoru i osobowości z wartościowaniami związanymi z humorem i neutralnymi w aspekcie humoru – analizy kontrolne .. 175
3. Przewartościowanie zdarzeń związane ze zmianą punktu widzenia na humorystyczny 177
 - 3.1. Przewartościowanie zdarzeń związane ze zmianą punktu widzenia na humorystyczny – wyniki badań grupy eksperymentalnej 178
 - 3.1.1. Poziom ogólny analiz 179
 - 3.1.2. Poziom analiz na poziomie specyfiki zdarzeń 181
 - 3.2. Przewartościowanie zdarzeń związane ze zmianą punktu widzenia i dowolną refleksją – porównanie wyników badań grupy eksperymentalnej i kontrolnej ... 188
 - 3.2.1. Poziom ogólny analiz 189
 - 3.2.2. Poziom analiz na poziomie specyfiki zdarzeń 194
 - 3.3. Uczucia różnicujące wartościowania przewartościowane z humorystycznego punktu widzenia i wartościowania zdarzeń humorystycznych 202
4. Wzorce wartościowania z humorystycznego punktu widzenia 208

Rozdział IV. Poczucie humoru jako punkt widzenia: dyskusja wyników 217

1. Czy i w jaki sposób wartościowanie zdarzeń humorystycznych i przewartościowanych

z humorystycznego punktu widzenia koresponduje z cechami i stylami humoru?	217
2. Jakie cechy osobowości związane są ze sposobem wartościowania zdarzeń humorystycznych i przewartościowanych z humorystycznego punktu widzenia?	220
3. Czy i jak zmiana punktu widzenia na humorystyczny wpływa na wartościowanie zdarzeń życiowych?	226
4. Czy zmiana punktu widzenia na humorystyczny wpływa na wartościowanie zdarzeń życiowych w sposób trwały?	229
5. Czy istnieją typowe wzorce wartościowania z humorystycznego punktu widzenia?	232
6. Czy wzorce wartościowania z humorystycznego punktu widzenia korespondują ze stylami humoru?	235
7. Uwagi końcowe	237

Bibliografia	243
-------------------------------	-----

Aneks	269
------------------------	-----